

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji

Część 3) Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych

1. Cel programu

Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ poprzez zwiększenie produkcji energii cieplnej ze źródeł odnawialnych

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Nazwa wskaźnika / jednostka miary	Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO ₂ / Mg/rok					
Forma dofinansowania:	bezzwrotna					
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Wartości wskaźnika						
I* Planowane	20 700	18 530	11 300	0	0	50 530
II** Rzeczywiste	21 887	18 680	12 725	2 220	0	55 512

*) wartości miernika wynikające z planowanych do zawarcia umów

**) wartości miernika wynikające z planowanych do zakończenia umów

3. Budżet

Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania wynoszą 344 878,4 tys. zł.

Wypłaty środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 363 741,3 tys. zł

Tabele budżetu programu priorytetowego przedstawiono w załączniku 3 do programu.

4. Okres wdrażania programu

1. Program jest wdrażany w latach 2010 – 2015.
2. Alokacja środków (kwota dotacji w planowanych do zawarcia umowach kredytu):
  - 1) 255 208 tys. zł – w latach 2010 – 2012;
  - 2) 194 792 tys. zł – w latach 2013 – 2014;

z zastrzeżeniem, że mogą następować przesunięcia alokacji środków między ww. okresami, w zależności od wykorzystania limitu środków na częściowe spłaty kapitału kredytu przez banki.

3. Wydatkowanie środków w terminie do 31.12.2015 roku.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków o dotację NFOŚiGW wraz z wnioskami o kredyt prowadzony jest w trybie ciągłym. Wnioski składane są w bankach, które zawarły umowy o współpracy z NFOŚiGW.
2. Banki zostaną wyłonione zgodnie z procedurą opisaną w załączniku nr 1 do programu priorytetowego.
3. Wykaz banków, które zawarły umowy o współpracy z NFOŚiGW publikowany będzie na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Podstawy prawne udzielenia dofinansowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz.150, z późn. zm.).

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Dotacja na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego realizowana za pośrednictwem banku na podstawie zawartej umowy o współpracy.

7.2 Intensywność dofinansowania

Dotacja w wysokości 45% kapitału kredytu bankowego wykorzystanego na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) kredyt na realizację przedsięwzięcia udzielany jest ze środków własnych banku w ramach limitu przyznanego przez NFOŚiGW;
- 2) środki z kredytu z dotacją wypłacane są bezgotówkowo, bezpośrednio na konto wykonawcy lub dostawcy dóbr i usług, na podstawie wystawionych faktur;
- 3) wysokość kredytu z dotacją wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, z zastrzeżeniem, że jednostkowy koszt kwalifikowany przedsięwzięcia nie może przekroczyć 2 250 zł/m² powierzchni całkowitej kolektora;
- 4) kwota kredytu może przewyższać wysokość kosztów kwalifikowanych. Dotacją objęta jest wyłącznie część kredytu wykorzystana na koszty kwalifikowane przedsięwzięcia;
- 5) bank ustanawia zabezpieczenie udzielonego kredytu z dotacją. Bank gwarantuje zwrot środków z dotacji na rzecz NFOŚiGW w przypadkach określonych w umowie o współpracy zawartej między NFOŚiGW i bankiem;
- 6) warunki współpracy, w tym tryb i terminy przekazywania bankom przez NFOŚiGW środków na dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów szczegółowo określają umowy o współpracy zawarte przez NFOŚiGW z bankami;
- 7) nabór wniosków o dotację NFOŚiGW wraz z wnioskami o kredyt prowadzony jest w trybie ciągłym przez banki, które zawarły z NFOŚiGW umowę o współpracy;

- 8) dotacja wypłacana jest po potwierdzeniu przez bank zrealizowania przedsięwzięcia oraz osiągnięcia efektu ekologicznego, który zostanie uzyskany po osiągnięciu efektu rzeczowego;
- 9) kontrolę prawidłowości realizacji przedsięwzięcia i wykorzystania środków z kredytu z dotacją przeprowadza bank;
- 10) beneficjent zobowiązany jest do ponoszenia należności publiczno – prawnych związanych z dofinansowaniem przedsięwzięcia, w szczególności uiszczania należnego podatku dochodowego.

7.4 Beneficjenci

- 1) osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym albo prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym w budowie;
- 2) wspólnoty mieszkaniowe instalujące kolektory słoneczne na własnych budynkach wielolokalowych (wielorodzinnych),

którym to budynkom służyć mają zakupione kolektory słoneczne, z wyłączeniem odbiorców ciepła z miejskiej sieci ciepłej do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

Przez „dysponowanie” należy rozumieć prawo własności (w tym współwłasność), użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę, z tym, że umowa najmu oraz dzierżawy musi obowiązywać w okresie kredytowania, co najmniej do końca planowanego okresu trwałości.

Przez budynek mieszkalny należy rozumieć budynek przeznaczony na cele mieszkaniowe, zajęty przez lokale mieszkalne w całości, lub budynek zajęty przez lokale mieszkalne co najmniej w połowie, a w pozostałej części przez inne pomieszczenia.

Współwłaściciel występując o dofinansowanie zobowiązany jest posiadać zgody wszystkich współwłaścicieli budynku na montaż instalacji kolektora słonecznego.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Zakup i montaż kolektorów słonecznych do ogrzewania wody użytkowej albo do ogrzewania wody użytkowej i wspomaganie zasilania w energię innych odbiorników ciepła w budynkach, o których mowa w ust. 7.4, przeznaczonych lub wykorzystywanych na cele mieszkaniowe. Efekty realizowanych przedsięwzięć nie mogą być wykorzystywane w działalności gospodarczej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

1. Złożenie w banku, który zawarł umowę o współpracy z NFOŚiGW, kompletnego i zgodnego z warunkami niniejszego programu, wniosku o udzielenie dotacji na częściową spłatę kapitału na obowiązującym formularzu NFOŚiGW wraz z wnioskiem o kredyt na obowiązującym formularzu banku.
2. Przyznanie wnioskodawcy przez bank kredytu z dotacją na realizację przedsięwzięcia, o którym mowa w ust.7.5.

9. Koszty kwalifikowane

1. Kredyt lub część kredytu z dotacją na częściową spłatę kapitału kredytu może być wyłącznie wykorzystana na sfinansowanie kosztów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia:
  - 1) kosztu projektu budowlano-wykonawczego rozwiązania technologicznego dotyczącego montażu instalacji kolektorów słonecznych do ogrzewania wody użytkowej albo do ogrzewania wody użytkowej i wspomaganie zasilania w energię innych odbiorników ciepła, o ile przepisy stanowią o konieczności jego przygotowania, wraz z kosztorysem przedsięwzięcia, zgodnego z wymogami/zaleceniami stawianymi przez producenta lub dostawcę kolektorów słonecznych, sporządzonego lub zatwierdzonego przez osobę

posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności, wskazanej w art. 14 ust. 1 pkt. 4 ustawy – Prawo budowlane;

- 2) kosztu projektu instalacji kolektorów słonecznych do ogrzewania wody użytkowej albo do ogrzewania wody użytkowej i wspomagania zasilania w energię innych odbiorników ciepła, zawierającego w szczególności schemat przedmiotowej instalacji i opis techniczny, parametry techniczne, w tym: dane dotyczące sprawności i skuteczności (uzysku) tej instalacji wraz z kosztorysem przedsięwzięcia, sporządzonego przez osobę wskazaną w pkt. 1) Załącznika nr 2, zgodnego z wymogami/zaleceniami stawianymi przez producenta lub dostawcę kolektorów słonecznych, za wyjątkiem kosztu projektu/oferty, sporządzonego przez podmiot określony w pkt 1) lit. b) Załącznika nr 2;
  - 3) kosztu nabycia nowych instalacji kolektorów słonecznych, w szczególności: kolektora słonecznego, zasobnika, aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki, posiadających gwarancję producenta na okres nie krótszy niż 5 lat;
  - 4) kosztu zakupu ciepłomierza spełniającego normy PN EN 1434, (wymagany dla wspólnot mieszkaniowych);
  - 5) kosztu montażu instalacji kolektorów słonecznych;
  - 6) zapłaconego podatku od towarów i usług (VAT), z zastrzeżeniem, że jeżeli beneficjentowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT, podatek ten nie jest kosztem kwalifikowanym;
  - 7) innych materiałów i urządzeń, o ile projektant sporządzający projekt instalacji kolektorów słonecznych uzna je za wskazane do prawidłowej pracy całej instalacji.
2. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się koszt kolektora słonecznego, dla którego dostawca legitymuje się jednym z poniższych dokumentów:
- 1) certyfikatem wydanym przez akredytowaną jednostkę certyfikującą zgodności z normą PN – EN 12975-1: „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy – kolektory słoneczne – Część 1: Wymagania ogólne”, którego integralną częścią powinno być sprawozdanie z badań kolektorów, przeprowadzonych zgodnie z normą PN EN – 12975 -2 wykonane przez akredytowane laboratorium badawcze.
  - 2) europejskim certyfikatem na znak „SOLAR KEYMARK” nadanym przez jednostkę certyfikującą.
- Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o kredyt.
3. Jeżeli kolektor słoneczny nie może być uznany za koszt kwalifikowany, również pozostałe koszty przedsięwzięcia uznaje się za niekwalifikowane.
  4. Jeżeli niektóre elementy lub części wspólne instalacji kolektorów słonecznych zostały zrealizowane przed złożeniem wniosku o udzielenie dotacji, o którym mowa w ust. 8.1, a projektant sporządzający projekt instalacji kolektorów słonecznych stwierdzi, że będą one właściwe i zagwarantują poprawną i optymalną pracę całej instalacji, pozostałe koszty przedsięwzięcia można uznać za kwalifikowane, o ile są one zgodne z postanowieniami niniejszego ustępu.
  5. Kredyt z dotacją nie może być udzielony w ramach prowadzonej przez beneficjenta działalności gospodarczej.
  6. Kredytem mogą być objęte wyłącznie koszty kwalifikowane (nie dotyczy kosztu projektu, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 ppkt 1) i 2) poniesione od daty złożenia wniosku o kredyt wraz z wnioskiem o dotację z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie może być zakończone przed zawarciem umowy kredytu.
  7. Jeśli część powierzchni budynku, o którym mowa w ust.7.5, wykorzystywana jest do prowadzenia działalności gospodarczej, to koszty kwalifikowane pomniejsza się

proporcjonalnie do udziału powierzchni przeznaczonej na prowadzenie działalności gospodarczej w całkowitej powierzchni budynku, np. jeżeli działalność gospodarcza prowadzona jest na 20% powierzchni całkowitej, to koszty kwalifikowane zmniejsza się o 20%. Analogicznie postępuje się w przypadku wynajmu pomieszczeń.

8. W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni przekraczającej 50% budynku, o którym mowa w ust.7.5, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania przez NFOŚiGW.
9. Jednostkowy koszt kwalifikowany przedsięwzięcia nie może przekroczyć 2 250 zł/m² powierzchni całkowitej kolektora słonecznego.
10. Wartość kosztów kwalifikowanych, które mogą być sfinansowane z dotacji NFOŚiGW, pomniejsza się o wartość przyznanych beneficjentowi w umowie z wykonawcą przedsięwzięcia upustów, rabatów, zwrotów, bonifikat lub innych podobnych form pomniejszania należności, także przyrzeczonych beneficjentowi po wykonaniu przedsięwzięcia.

10. Procedura wyboru przedsięwzięć

1. Wnioski o dotację NFOŚiGW wraz z wnioskami o kredyt rozpatrywane są w trybie ciągłym, według kolejności wpływu, przez bank, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o współpracy NFOŚiGW z bankiem.
2. Wraz z wnioskiem o dotację składany jest:
  - 1) projekt, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 ppkt 1), o ile przepisy stanowią o konieczności jego przygotowania (wymagany dla wspólnot mieszkaniowych);
  - 2) projekt, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 ppkt 2), zamiast tego projektu może być złożona oferta zawierająca elementy w nim określone, sporządzona przez podmiot wskazany w pkt 1b załącznika nr 2.
3. Kredytobiorca zobowiązany jest do zawarcia pisemnej umowy z wykonawcą zawierającej, m.in. zobowiązanie wykonawcy do montażu przedmiotowej instalacji kolektorów słonecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta instalacji kolektorów słonecznych oraz odpowiedzialność wykonawcy z tytułu rękojmi w okresie 3 lat od daty podpisania protokołu końcowego odbioru przedsięwzięcia i przekazania do eksploatacji. Umowa powinna również określać wartość pomniejszenia należności wykonawcy, o którym mowa w ust.9 pkt 10, w przypadku jego stosowania.
4. Po podpisaniu umowy kredytu zgodnie z warunkami określonymi w umowie o współpracy banku z NFOŚiGW i zrealizowaniu przedsięwzięcia, kredytobiorca występuje do banku o wypłacenie dotacji poprzez złożenie protokołu końcowego odbioru przedsięwzięcia i przekazania do eksploatacji oraz innych dokumentów określonych w umowie kredytu, potwierdzających osiągnięcie efektu ekologicznego.
5. Miernikiem osiągnięcia efektu ekologicznego jest powierzchnia całkowita kolektora słonecznego w m².
6. Spłata części kapitału kredytu następuje poprzez przekazanie dotacji przez NFOŚiGW na podstawie wystąpienia banku potwierdzającego zrealizowanie przedsięwzięcia.

Procedura wyboru banków w ramach realizacji programu priorytetowego „Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji Część 3) - Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych.”

1. Terminy składania Wniosków przez banki

Nabór wniosków banków:

- 1) 30 dni od daty ogłoszenia naboru wniosków banków o zawarcie umowy o współpracy i przyznanie limitu środków na dotację na częściową spłatę kapitału kredytów na lata 2010 – 2012;
- 2) do 31 grudnia 2012 r. nabór wniosków banków o przyznanie limitu środków na dotację na częściową spłatę kapitału kredytów na lata 2013 – 2014.

Terminy naboru i rozpatrywania wniosków publikowane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

2. Procedura wyboru banków i przyznania limitów środków na dotacje

- 1) Wnioski banków o zawarcie umowy o współpracy i przyznanie limitu środków na dotację na częściową spłatę kapitału na formularzu określonym przez NFOŚiGW przyjmowane będą w terminach naboru, określonych w ust.1 pkt 1).
- 2) O pierwszeństwie w przyznaniu limitu środków na częściową spłatę kapitału kredytu decyduje kolejność złożenia kompletnego wniosku przez bank.
- 3) Umowy o współpracy zawierane są z bankami, spełniającymi warunki określone w art. 411 ust. 10b-10c ustawy Prawo ochrony środowiska.
- 4) Maksymalna kwota przyznanego bankowi limitu środków na dotacje na okres, o którym mowa w ust.1 pkt 1) nie może przekroczyć 30 mln zł, z zastrzeżeniem pkt.5) lit b) i pkt.11.
- 5) W przypadku nierozdysponowania całej alokacji środków na dany okres, NFOŚiGW może:
  - a) powtarzać procedurę naboru aż do całkowitego wyczerpania alokacji środków, z zastrzeżeniem pkt.4. W tej procedurze naboru mogą brać udział wyłącznie banki, które nie mają zawartej umowy z NFOŚiGW;
  - lub
  - b) na wniosek banku, z którym ma zawartą umowę, zwiększyć limit środków na dotacje, bez ogłaszania dodatkowego naboru wniosków. NFOŚiGW może zwiększyć limit środków także ponad kwotę, o której mowa w pkt. 4, z zastrzeżeniem, że zwiększenie nie może być wyższe niż kwota limitu dotychczas wykorzystanego przez bank. Podstawą do zwiększenia limitu środków jest wykorzystanie przez bank co najmniej 80% przyznanego dotychczas limitu.
- 6) W przypadku nierozdysponowania całej alokacji środków na dany okres, NFOŚiGW może powtarzać procedurę naboru aż do całkowitego wyczerpania alokacji środków, z zastrzeżeniem pkt.4. W tej procedurze naboru mogą brać również banki, które nie mają zawartej umowy z NFOŚiGW.
- 7) Podstawą do przyznania dla banku limitu środków na okres, o którym mowa w ust.1 pkt 2) jest procent wykorzystania przez bank limitu środków w okresie, o którym mowa w ust.1 pkt 1).

- 8) Wnioskowana kwota limitu środków na lata 2013 - 2014 nie może być wyższa niż wykorzystana przez bank kwota limitu środków przyznanego na lata 2010 – 2012.
- 9) Limity środków na lata 2013 - 2014 będą przyznawane dla banków w następujący sposób. W pierwszej kolejności otrzyma limit bank o najwyższym procencie wykorzystania limitu środków przyznanego na lata 2010 – 2012, następnie kolejne banki na analogicznej zasadzie aż do wyczerpania alokacji, o której mowa w ust.4 pkt 2) programu priorytetowego.
- 10) Banki, które nie wykorzystywały limitu przyznanego na lata 2010 – 2012, będą mogły udzielać kredytów z dotacją w latach 2013-2014 aż do wyczerpania limitu.
- 11) W przypadku połączenia banków, które miały zawarte umowy o współpracy z NFOŚiGW, przyznane dotychczas limity sumuje się. Punkt 5 lit. b) stosuje się odpowiednio.

Wymagania dotyczące uprawnień do montażu i odbioru instalacji kolektora słonecznego

- 1) Montaż instalacji kolektorów słonecznych może dokonać wykonawca spełniający, co najmniej jedno z wymagań:
  - a) może sprawować samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, tj. ma uprawnienia do kierowania budową w branży instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń: wodociągowych i kanalizacyjnych, cieplnych, wentylacyjnych i gazowych, o czym jest mowa w Rozdziale 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89, poz. 414 z późniejszymi zmianami) i jednocześnie posiada certyfikat/świadectwo w zakresie doboru i montażu instalacji kolektorów słonecznych, wydane przez producenta montowanych kolektorów słonecznych lub jego autoryzowanego przedstawiciela;
  - b) jest przedstawicielem producenta kolektorów słonecznych lub podmiotu posiadającego certyfikat/świadectwo autoryzacji w zakresie doboru i montażu instalacji kolektorów słonecznych, wydany przez producenta montowanych kolektorów słonecznych lub jego autoryzowanego przedstawiciela;
  - c) posiada świadectwo kwalifikacyjne, uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru lub eksploatacji, wydawane na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828 z późniejszymi zmianami) – w zakresie niezbędnym dla instalacji i jednocześnie posiada certyfikat/świadectwo w zakresie doboru i montażu instalacji kolektorów słonecznych, wydane przez producenta montowanych kolektorów słonecznych lub jego autoryzowanego przedstawiciela.
- 2) Protokół końcowy odbioru przedsięwzięcia i przekazania do eksploatacji powinien być podpisany przez:
  - a) wykonawcę, spełniającego warunki określone w pkt. 1;
  - b) kredytobiorcę (inwestora);
  - c) inspektora nadzoru, posiadającego uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności w szczególności określone w art. 14 ust. 1 pkt. 4 ustawy – Prawo budowlane – jedynie w przypadku, gdy jego powołanie wynika z przepisów prawa budowlanego; jeśli na protokole widnieje podpis uprawnionego inspektora nadzoru – nie jest wymagany podpis wykonawcy.

Załącznik nr 3 do Programu Priorytetowego

Tabela budżetu programu priorytetowego „Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji. Część 3) - Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych”

Budżet programu priorytetowego:		Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji Część 3) - Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych					
Bezwrotna forma dofinansowania							
Rok	Lata poprzednie	2012	2013	2014	2015	Limit zobowiązań i wypłat ogółem	
Forma dofinansowania:		dotacje					
(tys. zł)							
I	Limit zobowiązań		150 086,5	120 937,5	73 854,4	0,0	344 878,4
	(kwota zobowiązań wynikająca z planowanych do zawarcia w danym roku umów)						
II Planowane wypłaty zobowiązań	w roku 2012 dla:	18 862,9	122 731,3	0,0	0,0		141 594,2
	w roku 2013 dla:	0,0	27 355,2	97 265,6	0,0		124 620,8
	w roku 2014 dla:	0,0	0,0	23 671,9	59 364,2		83 036,1
	w roku 2015 dla:	0,0	0,0	0,0	14 490,2		14 490,2
	w roku 2016 dla:						0
	RAZEM dla:	18 862,9	150 086,5	120 937,5	73 854,4	0,0	363 741,3